

T.C. İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİRİMİ

DEPREM KONUSUNDA NE YAPIYORUZ ?

DEPREM NEDİR?

Deprem, kıta hareketleri sonucunda biriken enerjinin, kıta hareketini engellemeye çalışan parçanın kırılması sonucunda oluşan yer hareketleridir.

Deprem anında bina gövdesi ilk konumunu korumaya çalışırken, bina temeli içinde bulunduğu zeminin yaptığı deprem yer hareketlerini aynen yapar. Bu sırada bina gövdesi ile bina temeli arasındaki bağlantıyı sağlayan zemin katta ki bina taşıyıcı sistemine bina deprem yükü biner. Bina deprem yükü aşırı büyük bir yük olduğundan bina yapım projelerinde ve hesaplamalarında bina deprem yükü hesabı dikkate alınmamış ise bina zemin kattan başlayarak yıkılmaya başlar.

DEPREM NEDİR?

Deprem bir felaket değil, bir doğa olayıdır. Dünya kendi eksenini etrafında dönmeye devam ettiği süre boyunca da olmaya devam edecektir.

Deprem bölgesinde yaşamamız nedeniyle, bina deprem yükünü dikkate alarak bina tasarımı yapar, bina projesi hazırlarsak, olacak depremlerde binaların yıkılmadığını görebiliriz.

17.Ağustos.1999 Adapazari

17.Ağustos.1999 Adapazarı

17.Ağustos.1999 Adapazarı

DEPREM ÖNCESİNDE ALINACAK ÖNLEMLER

1- Bulduğumuz ortamda bulunan, devrilme ihtimali olan mobilya ve ekipmanlar sabitlenmelidir. Bu önlem sayesinde, olabilecek yer hareketleri sırasında, bu mobilya ve ekipmanların savrulması veya devrilmesi kaynaklı yaralanma ihtimalini yok etmiş oluruz.

DEPREM ÖNCESİNDE ALINACAK ÖNLEMLER

2- Bulunulan ortamdaki yaşam üçgeni kaynağı olabilecek ekipmanlar belirlenir. Bu ekipmanlar tavan çökse bile ezilmeyeceğini düşündüğümüz, en az 50 – 80 cm yüksekliğinde olan ekipmanlardır. Deprem anında bu ekipmanın yanına sığınır, çök, kapan, tutun hareketi yapılır.

- Resimde de görüldüğü gibi ezilmeyen ekipmanlar sayesinde tavan asılı kalır ve yaşam üçgenleri oluşur.

Hayat üçgeni nedir? Hayat üçgeni pozisyonu nasıl yapılır?

YAŞAM ÜÇGENİ KAYNAĞI

- Yaşam üçgeni olarak seçtiğimiz ekipman, mobilyanın içi dolu, sağlam ekipman olması gerekiyor. Mobilya seçersek, içinin tavan çökse bile ezilmeyeceğini düşündüğümüz ürünlerle dolu olması gerekiyor.

TC
İSTANBUL
KÜLTÜR
ÜNİVERSİTESİ

YAŞAM ÜÇGENİ ALANLARI

YAŞAM ÜÇGENİ ALANLARI

- Çoğu yatağın altında baza var. Bazanın içi boş ise bir işe yaramaz. İdeal olanı içinin ezilmeyecek ürünlerle tam dolu olmasıdır.

DEPREM ÖNCESİ ALINACAK ÖNLEMLER

3- Deprem çantası hazırlanabilir. Bu çanta içinde;

- a) Kendimize, ailemize ait resmi evraklar, bir miktar para, cep telefonu,
- b) Gıda maddeleri (1,5 lt su, bisküvi çeşitleri, kuru meyve, kuru yemiş, kullanılan ilaçlar)
- c) Düdük, pilli radyo, el feneri,
- d) Bot türü ayakkabı.

Bu çanta belirlediğimiz yaşam üçgeni kaynağı ekipmanın yanında muhafaza edilir.

DEPREM ANINDA YAPILMASI GEREKENLER

AÇIK BİR ORTAMDAYSAK

- 1- Devrilme ihtimali olan ekipmanlardan uzakta duruyoruz, yere oturuyoruz.
- 2- Araç içindeyse, etrafı boş, hemen yanında elektrik direği veya devrilebilecek bir ekipman olmayan yerde sağa yanaşıp duruyoruz.
- 3- Araçla giderken deprem anında köprü üzerinde, tünelde durmuyoruz. Sonrasında müsait bir alanda duruyoruz.
- 4- Araç içinde otoparktaysak, araçtan çıkıp, araç yanına uzanıyoruz.
- 5- Deniz kenarındaysak, kıyıdan uzaklaşıp, daha yüksek bir alana gidiyoruz.
- 6- Yakınımızda logar varsa, taşma ihtimaline karşı bunların uzağında, daha yüksekte olan alana doğru gideriz.

DEPREM ANINDA YAPILMASI GEREKENLER

KAPALI BİR ORTAMDAYSAK

Deprem anında hedef konumunda kalıyoruz. Zarar görmemek için en küçük hale gelmemiz ve yaşam üçgeni kaynağının yanına sığınmamız gerekiyor. Bu amaçla hemen daha önceden belirlediğimiz yaşam üçgeni kaynağının yanında çök – kapan – tutun yapıyoruz. Bu şekilde ezilme kaynaklı yaralanma ihtimalini yok etmeye çalışmış oluyoruz.

ÇÖK KAPAN TUTUN

- Kaynak AFAD sunumu.

TC
İSTANBUL
KÜLTÜR
ÜNİVERSİTESİ

ÇÖK - KAPAN

Kaynak AFAD sunumu.

TC
İSTANBUL
KÜLTÜR
ÜNİVERSİTESİ

ÇÖK - KAPAN

- Kaynak AFAD sunumu.

TC
İSTANBUL
KÜLTÜR
ÜNİVERSİTESİ

TUTUN

- Kaynak AFAD sunumu.

TOZDAN KORUNMA

Deprem anında bulunduğumuz binada çöküntü başladıysa hemen yüzümüzü bir bezle, bulamazsak üzerimizdeki giysi ile örtüyoruz.

Yüzümüzü örttüğümüz bez, giysi maske görevi göreceğinden, deprem anında binada ki yıkılma ile oluşan tozu soluma kaynaklı boğulmanın önüne geçmiş oluruz.

DEPREM ANINDA YAPILMASI GEREKENLER

KAPALI BİR ORTAMDAYSAK

- Deprem anında pencere önünde durulmaz.
- Deprem anında merdivende durulmaz. Derhal en yakın kata ulaşılmaya çalışılır.
- Deprem anında hemen yanımızda sığınacak, yaşam üçgeni kaynağı olacak bir ekipman yok ise en yakındaki kolonun çaprazında çök, kapan pozisyonunda kalmaya çalışılır. Bina yıkılırsa, yan yatan kolonun bizim için yaşam üçgeni alanı oluşturma ihtimali vardır.

DEPREM OLDU BİNA YIKILMADI

Bir deprem olduğunda, öncü deprem mi? Artçı deprem mi? Olduğu hemen belirlenemez. Bu nedenle, her deprem sonrasında, binaya bir şey olmasa bile tedbir amacıyla kısa sürede bina boşaltılıp, acil durum toplanma alanına gidilir.

Bina dışında, binanın uzağında, en az 30 dakika beklenir.

HAZIRLAYAN

CUMHUR GÜLTEKİN
İŞ GÜVENLİĞİ UZMANI (A)
JEOFİZİK MÜHENDİSİ

Sorunuz varsa c.gultekin@iku.edu.tr adresine iletebilirsiniz.